

ÑA CARTA NA DERECHOS NA NIVI KUNDIVANAXI

Dirección General ña kana xa
na nivi kundivanaxi

Tana kundivana xi'u, ta'a xiniño
na nivi nani autoridad yo'o
kana xa'u sachí kumi'u derechos
ndisa'a kivi kumi'u ña justicia.

Ña nakina yo' o, ña derecho' u kuña:

Ta xiniño kasa to' o na yoó, taña kundivana xi'u.

Ta xiniñi ndatu'u na xi'u xa'a ña derecho' u tana sava kunda'a ini'u, na ndatu'u vana xi'u.

Nda'a tu'u xi'i na ta'u a'an xina nivi kachiño noó ña juridica publica a'an privada ña kachi ini mi'u.

Xini ñoó tavana tutu'u tana kumi'u loó kuiya'u a'an kumiú kuachi ña violación, sata ña vasa va'a iyo'u a'an ika vaá ko'u, a'an na ve'eú kundivana xi'u, a'an kasakuinana yo'o, a'an inka kuachi taña yo'o xini ñoó kaá ta nani juzgado.

Mí'u kumi'u derecho ña kini ño'u ña nani justicia.

Kumi'u derecho ña:

Na nivi na kachiño noó ña servicio públicas ña nani fiscalía teé na servicios yachi nda'u, ña yo'o kuña ña mani xi profesional.

Ta xini ñoó kondo na nivi xini xa ña jurídica xi inka xa'a ña kuachi.

Ta xini ñoó tene ta doctor xiña nani psicología yachi nda'u tana kumi'u kuachi ta xini ño'u ña tana chi nde'e in ñaá yo'o.

Kumi'u derecho ña:

Ña kundana yo'o tana iyo nivi kana kundivana xu'u, ta xini ñoo te'u kuachi xana sachí derecho'u kuña.

Nduku na nivi kunda yo'o inka va'a ko'u.

Nduku na ministro público na ndaka tu'u na xa'u.

Tana te' u kuachi kumi'u derecho ña:

Kachiño xaña xi xini ñoó
kuna xi'u ña jurídica,
kuña pública xi privada.

Koto ña nani carpeta
ñá ndaka tu'u xa'u
tana tena in ña copia
ñá nda'u, a'an ta taá
nani juzgado tera

Kumi'u derecho ña
nakina ña prueba ña
kumi'u ta xini ñoó
ka'u xina tana vasa
vaá xaá ini'u.

Ta te`u kuachi kumi`u derecho ña:

Xini ñoo ndatuna
xi'u ndasa kua
ña kuachi.

Taá xini ñoo
chavina ña
kuachi chikana
yo'o.

Nduku ndasa iyo
ñaá, nata ña nda
nixiy toña.

Nduku ña nakuiná ña
ña proceso, tana ña
nakasinaña.

Ta'a ña ley teña, kaña ndasa koo vá'a kasa
solucionar xa'a na nivi na te'e kuachi.

Tana ku'u in nivi ndavi, kumi'u derecho a:

Ta xini ñoo koó in nivi na kaá tu'un mi'u inkava kunda ini'u, tana vasa xini so'u tu'un saa.

Tana chindena yo'o tana kumi'u kue.

Ta xiniño chindena yo'o tana vaxí'u inka ñoo.

Tana kumi'u kua kuiya, a'am ndeé ndo'u, a'an kumi'u inka noó kue, tana yo'o xini ñoo kuna ve'e un.

Ta xini ñoo kumi'u derecho na kundivanaxi, nduku ña Artículo 109 ña vaxi noó ña Código Nacional ndasa iyo ña tutu yo'o.

CARTA DE DERECHOS

**Ta yo'o xini ñoo
te'u kuachi**

**55 5200 9000
800 745 2369**

www.denunciadigital.cdmx.gob.mx

Carmela Galindo Montalvo, traductora al mixteco / tu'un savi de Tenexcalcingo, municipio de Copanatoyac Guerrero.